

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2024

Mateřská škola Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Dvořákova 1138

SPOLU TO ZVLÁDNEME

Č. j. 68/21

Projednáno a schváleno na pedagogické poradě: 23. 8. 2021

Razítko a podpis ředitelky:

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2-3
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	4
• 3.1. Věcné podmínky	4
• 3.2. Životospráva	5
• 3.3. Psychosociální podmínky	6
• 3.4. Organizace	6
• 3.5. Řízení mateřské školy	7
• 3.6. Personální a pedagogické zajištění	8
• 3.7. Spoluúčast rodičů	8
• 3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	9
• 3.9. Podmínky vzdělávání nadaných dětí	10
• 3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
• 3.11. Podmínky povinného předškolního vzdělávání	11
• 3.12. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	11
ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	11
• 4.1. Organizace dětí do jednotlivých tříd	11
• 4.2. Organizace a provoz školy	12
• 4.3. Ostatní aktivity a časový harmonogram	13
CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	14
• 5.1. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	14
• 5.2. Formy a metody vzdělávání	15
• 5.3. Průběh vzdělávání nadaných dětí	15
• 5.4. Průběh vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními 1. stupně	15
• 5.5. Průběh vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními 2. až 5. stupně	16
• 5.6. Možný průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let	16
• 5.7. Průběh jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	16
VZDĚLÁVACÍ OBSAH	17
• PODZIMNÍ ÚSMĚVY	18-25
• ZIMNÍ RADOSTI	26-31
• JARNÍ KOUZLA	32-38
• LETNÍ DOVÁDĚNÍ	39-44
EVALUACE	45-46
VYSVĚTLIVKY NĚKTERÝCH ZKRATEK	47
VYSVĚTLIVKY MÉNĚ ZNÁMÝCH POJMŮ	48

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Školní vzdělávací program – SPOLU TO ZVLÁDNEME

Název školy: Mateřská škola Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Dvořákova 1138

Sídlo školy: Dvořákova 1138, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Sídlo odloučeného pracoviště: Třebízského 1838, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

telefon: 326 911 581

e-mail: ms.dvorakova@cmail.cz

ms.trebizskeho@seznam.cz

www.msukohouta.cz

IČO: 70821062

Zřizovatel školy: Město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Ředitelka mateřské školy, statutární zástupce školy: Bc. Zuzana Brabcová

Otevření mateřské školy Dvořákova – 23. 9. 1967

Otevření detašovaného pracoviště, mateřské školy Třebízského – 1. 9. 2021

Zařazení do rejstříku škol a školských zařízení MŠ Dvořákova včetně součástí – 24. 6. 2021

Identifikační číslo ředitelství školy: 600 051 501

Předškolní zařízení sdružuje:

1. Mateřská škola Dvořákova IZO: 107 515 831 (hygienická kapacita 77 dětí)
2. Mateřská škola Třebízského (hygienická kapacita 96 dětí)
3. Školní jídelna IZO: 113 800 282 (hygienická kapacita 200 jídel)
4. Školní jídelna – výdejna IZO: 181 121 638 (hygienická kapacita 96 jídel)

Počet tříd: MŠ Dvořákova 3

MŠ Třebízského (detašované pracoviště) 4

Provozní doba obou mateřských škol – 6.30–16.30 hodin

Školní vzdělávací program SPOLU TO ZVLÁDNEME zpracoval kolektiv zaměstnanců pod vedením ředitelky a zástupkyně ředitelky MŠ

Platnost pro školní rok: 2021–2022

2022–2023

2023–2024

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je sedmitřídní školou s celkovým počtem dětí 173.

Pracoviště: Mateřská škola Dvořákova 1138, Mateřská škola Třebízského 1838, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Mateřská škola Dvořákova byla zkolaudována a otevřena jako účelová trojtřídní budova k 23. 9. 1967. Zřizovatelem je město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav. Od 1. 7. 2000 je mateřská škola příspěvková organizace, právní subjekt. Součástí mateřské školy je školní jídelna. 1. 9. 1996 byla zařazena do sítě škol předškolních a školních zařízení MŠMT ČR.

Počet heterogenních tříd: 3

Hygienická kapacita: 77 dětí

Ve škole pracuje 13 zaměstnanců včetně paní ředitelky – 8 učitelek, 1 školnice, 1 uklízečka, 2 kuchařky, 1 vedoucí školní jídelny

Lokalita a vzhled

Mateřská škola se nachází na okraji města Stará Boleslav a v povědomí veřejnosti je známa jako "Školka u kohouta" – to proto, že se na zahradě tyčí kamenná socha kohouta. Okrajová poloha školy je velmi vyhovující. Zejména v průběhu vycházek rodiče i učitelky ocení klidné, nehlukné prostředí odkloněné od hlavního centra městské dopravy.

V suterénu se nachází školní kuchyně s příslušenstvím, sklady potravin, zeleniny a ovoce, šatny kuchařek, kancelář vedoucí pracovnice školní kuchyně, prádelna, malý sklad školních pomůcek a materiálu, ve kterém je také umístěna keramická pec. Velký sklad zahradních hraček a zahradního nábytku (z něj je možný přímý vstup na zahradu, který není určen pro děti).

V přízemí od vstupních dveří do MŠ se nachází sborovna s dobře vybavenou knihovnou, ředitelna, WC, malý sklad výtvarného materiálu, 3 šatny pro děti, přípravná místnost kuchařek na výdej jídla, místnost pro školnici a uklízečku, jedna třída zpravidla mladších dětí, úklidová místnost.

V přízemí jsou též umístěny informační tabule a nástěnky pro rodiče.

V prvním patře jsou dvě třídy zpravidla ve věku dětí 4-7 let, přípravná místnost kuchařek na výdej jídla, úklidová místnost.

Všechny tři třídy mají svá jména: BROUČCI

MOTÝLCI

PÍSNÍČKA

K budově je připojena vlastní plynová kotelna, která slouží k vytápění budovy.

Na budovu mateřské školy navazuje školní zahrada, která se využívá celý rok. Zahrada je velkou předností, kterou obdivují i ostatní školky a kladně oceňují rodiče. Je mimo hlavní silnici, velmi rozlehlá a oplocená mezi sídlištěm a rodinnými domky. Svou rozlehlostí umožňuje dětem sportovní vyžití, běhání, míčové hry, florbal, houpání na lanech, houpačkách, prolézání průlezek, hry na pískovišti, bobování, sáňkování. Pískoviště jsou vybavena ochrannými plachtami, dopadové plochy jsou v souladu s hygienickými a bezpečnostními normami. Zahrada je rozdělena na malou a velkou, kdy na malou zahradu chodí nejmladší děti s možností hry i se staršími kamarády. Na výběr mají rovněž hry na pískovišti, sportovní vyžití, průlezky, skluzavky. Zahrada se pravidelně kontroluje a při zjištěné závadě je co nejdříve sjednána náprava.

Mateřská škola Třebízského byla zkolaudována a otevřena jako účelová čtyřtřídní budova k 1. 9. 2021. Zřizovatelem je Město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

Počet heterogenních tříd: 4

Hygienická kapacita: 96 dětí

Ve škole pracuje 12 zaměstnanců včetně zástupkyně ředitelky – 8 učitelek, 1 školník,

2 uklízečky, 1 kuchařka

Lokalita a vzhled

Mateřská škola se nachází v blízkosti zahrádkářské kolonie, v klidné části Staré Boleslavi. Škola je odkloněna od hlavního centra městské dopravy, a to ocení rodiče i učitelky, hlavně v období vycházek. Škola se nachází cca 200 metrů vzdušnou čarou od MŠ Dvořákova, takže není problém, aby se dětské kolektivy navzájem navštěvovaly a využívaly předností školních zahrad, společných kulturních, sportovních a vzdělávacích akcí. Škola má bezbariérový přístup.

Přízemí

V přízemí se nachází 2 třídy + 2 šatny, tělocvična, která v odpoledních a večerních hodinách může sloužit veřejnosti (má vlastní vstup a zázemí s vlastním WC a šatnami). V přízemí se dále nachází WC pro invalidy, sklad prádla, 2 výdejny jídla, 2 technické místnosti, místnost s keramickou pecí, schodiště s plošinou pro invalidy.

První patro

V prvním patře se nachází 2 třídy + 2 šatny, infrasauna + herna, sborovna, ředitelna, sklad pomůcek, 2 technické místnosti.

Třídy

Přízemí	BERUŠKY, MYŠKY
1.patro	ŽABKY, RYBKY

Všechny třídy jsou vybaveny elektronickými piany. V každé třídě se nachází zázemí pro učitelky a výdejna jídel – kuchyňka. Výdejny jídel jsou vybaveny myčkou na nádobí, mikrovlnou troubou, lednicí, dřezem na nádobí a kuchyňskými potřebami.

Mateřská škola disponuje nejen krásnými, prostornými třídami, ale i unikátními, úspornými technologiemi, jako je například rekuperační jednotka – moderní větrací systém zajišťující regulovanou výměnu vzduchu bez ztráty energie. Střecha školy je osazena fotovoltaiickými panely a v prostorách školy je podlahové topení. Okna jsou vybavena venkovními žaluziemi. Na mateřskou školu navazuje velmi rozlehlá školní zahrada. Zajímavým prvkem školy je nabíjecí stanice pro elektromobil, která se nachází před vstupem do MŠ a časem se jistě stane neodmyslitelnou součástí běžného života.

Mateřská škola nemá vlastní jídelnu. Svačiny a obědy se dováží z mateřské školy Dvořákova.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Věcné podmínky

- věcné vybavení tříd splňuje platné hygienické a bezpečnostní normy
- všechny třídy jsou vybaveny nábytkem, který včetně stolečků a židlí odpovídá hygienickým a bezpečnostním normám
- dětský nábytek, hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům (výška a věk dítěte)
- vhodnou volbou nábytku a jeho umístěním je splněna zásada bezpečnosti
- ředitelka školy samostatně sestavuje rozpočet a konzultuje ho se svým zřizovatelem, velké investice, rekonstrukce i opravy jsou nárokovány u zřizovatele a dle finančních možností prováděny
- bezpečnost tělovýchovného i zahradního náčiní je pravidelně revidována odborně způsobilou firmou
- mateřská škola vlastní keramickou pec, která slouží pro potřeby MŠ
- snažíme se, aby prostředí bylo podnětné, estetické a zároveň bezpečné pro děti, dbáme společně se školnicí, školníkem a uklízečkami na to, aby všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňovaly bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů
- všechny tři třídy mají část se stolky a hernu s kobercem, nábytkem, hračkami a klavírem
- v každé třídě je též vyhrazen malý prostor jako pokojíček – vhodný k námětovým hrám
- ve třídě Písnička vznikl v novém školním roce 2015/2016 LOGOKOUTEK, který je umístěn v části pokojíčku
- třídy jsou též velmi dobře vybaveny hračkami a pomůckami splňující hygienické požadavky a jsou dětem bez problému zpřístupněny
- setkáváme se s velmi kladným ohlasem od rodičů i ostatních návštěvníků školy nad barevností tříd, každá třída je jinak barevně vymalována a spolu s třídami jsou barevné všechny vstupní dveře nejen do tříd, ale i do šaten, úklidových místností a přípravných místností kuchařek
- interiér školky působí příjemným a veselým dojmem a je upraven tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům
- materiální podmínky školy jsou na velmi dobré a vysoké úrovni, děti si mohou vybrat aktivity dle vlastního výběru, k dispozici mají rozmanité metodické materiály a pomůcky
 - škola má ve výpůjčce budovu a pozemky, investiční majetek, vlastnictví některých částí pozemků zahrady je nevyřešené a nám brání v organizaci projektů, které by byly pro naši školu přínosné
 - drobný majetek má škola v osobním vlastnictví
 - školní zahrada je z části doplněna o funkční 3D prvky s bezpečnostní dopadovou plochou a stále je tu možnost vybavování prvků novými

MŠ TŘEBÍZSKÉHO

- ve třídě ŽABKY je interaktivní tabule, kterou mohou, po vzájemné domluvě, využívat všechny třídy.
- školní zahrada dětem nabízí spoustu herních prvků včetně kopce na zimní radovánky, na zahradě je též vybudováno venkovní brouzdaliště, které děti v parných dnech obzvlášť ocení a celá zahrada je napojena na automatické zavlažování
- děti mohou využívat tělocvičnu, která má své sociální zázemí – vše se využívá pod vedením a dozorem učitelek
- v prvním patře se nachází infrasauna s hracím koutkem
- třídy a prostory v této škole se postupně dovybavují dle finančních možností

3.2. Životospráva

- cílem kolektivu školní kuchyně je poskytování plnohodnotné a vyvážené stravy
- denní režim zajišťuje dodržování vhodných intervalů mezi jednotlivými pokrmy
- společně se snažíme, aby děti měly rozmanitou stravu (ve stravě je zařazeno celozrnné pečivo, ryby, luštěniny) a „neatraktivní“ jídla, aby alespoň ochutnaly, do jídla je však nenutíme
- děti mají možnost volby velikosti porcí, možnost přidavku
- snažíme se v dětech upevnit návyky správného stravování a stolování, stupeň samostatnosti při stolování odpovídá věku a individuálním schopnostem, starší děti používají příbor
- informace o stravování dětí a aktuální jídelníček jsou umístěny na nástěnce pro rodiče i na webových stránkách školy
- **pitný režim** je v mateřské škole zajištěn po celou dobu pobytu - děti si nosí z domova své lahvičky s pitím a po celý den k nim mají volný přístup. V případě nutnosti lze lahev kdykoliv doplnit nezávadnou čistou vodou. Volným přístupem k vlastnímu pití učíme děti dodržovat a vnímat vlastní potřeby.
- **pobyt dětí venku** – využívána školní zahrada, pískoviště, průlezky apod.
- děti mají možnost výběru z velkého množství náčiní a hraček, které jsou umístěny ve velkém skladu, kam děti nemají přístup, a když, tak pouze pod dozorem, a to ty nejstarší, děti si samy vyberou činnost, která je zajímá
- v podzimním a zimním období chodí učitelky s dětmi na vycházky
- při pobytu na školní zahradě a při vycházkách je dodržován počet dětí na učitelku
- výhodou vycházek je blízkost lesa a atraktivní místa pro děti (vlakové nádraží, možnost pozorování dálnice z bezpečné vzdálenosti apod.)
- školka je zařazena do projektu Bezpečná školka
- projekt společnosti Goodyear Dunlop Tires má za úkol zvýšit bezpečnost dětí z mateřských škol v silničním provozu
 - od společnosti Goodyear Dunlop Tires jsme dostali reflexní vesty, které se spolu se stopkou staly samozřejmou součástí každodenních vycházek
 - v zimním období, při nadílce sněhu, děti využívají část zahrady, kde je mírný svah a tedy i podmínky k zimním aktivitám, radovánkám
 - rodiče mají povinnost přinést dětem do MŠ pláštěnky a gumovky, protože i při mírném dešti se chodí s dětmi na vycházky
 - pobyt venku trvá zpravidla 2 hodiny, délka pobytu je přizpůsobena vlivům počasí a ovzduší
 - při příznivém počasí je většina činností přenášena ven (pohybové aktivity)
 - v letním období je dětem zahrada k dispozici vlastně po celý den, v parných dnech jsou na zahradě umístěny slunečníky, k dispozici je též rozprašovač vody, kterým se děti mohou svlažit, vše je pod kontrolou učitelky
 - všem dětem je odpoledne (po obědě) nabízen prostor pro relaxaci a odpočinek
 - reflektujeme tak denní biorytmus dětí, kdy v době mezi 12. 30-14. 00 hodinou dochází k přirozenému útlumu kognitivních funkcí (koncentrace, pozornost, řečové schopnosti, schopnost pochopení informací ...) i fyzickému oslabení – je to doba, kdy děti dle individuální potřeby volí spánek, odpočinek na lůžku, relaxaci, učitelky v této době předčítají příběhy a pohádky z knih, pouští dětem relaxační a uvolňovací hudbu
 - „nespím“ dětem jsou nabízeny mentálně nenáročné klidové aktivity – prohlížení knih, tvořivé činnosti (mandaly, omalovánky, puzzle...)

MŠ TŘEBÍZSKÉHO

- v letním období je dětem zahrada k dispozici vlastně po celý den, k dispozici je rozprašovač vody, mlhoviště nebo brouzdaliště, kterým se děti mohou svlažit, vše je pod kontrolou učitelek

- na zahradě nejsou vysazeny stromy, proto je naší prioritou vymyslet možnost zastínění některých ploch, hlavně pískoviště

3.3. Psychosociální podmínky (atmosféra, klima)

- naší velkou prioritou je připravit dětem takové podmínky, aby se mohly radostně a pokojně začlenit do kolektivu nejen dětí, ale i nás, dospělých
- úroveň vystupování a chování dospělých je vždy příkladem všem dětem
- svými schopnostmi a kvalitou týmové práce učitelek se snažíme o nenásilnou adaptaci nově přichozích dětí
- zaměstnanci mateřské školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování
- kladení přiměřených nároků na děti je pro pedagogy samozřejmostí, každé dítě je osobnost a v tomto směru dbáme na to, aby nebylo podceňováno a zesměšňováno, ale naopak, aby celková osobnost dítěte byla sebevědomá a schopna rozhodování
- všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti, ale také povinnosti
- všichni jsme kamarádi a pomáháme si, nikdo není znevýhodněn nebo zvýhodněn
- nenutíme děti do činností, které jsou jim nepříjemné, snažíme se onu nepříjemnou činnost motivovat jiným způsobem a individuálním přístupem
- ve třídách jsou též stanovena předem určená pravidla chování a vzájemného porozumění, jsou utvořena za spoluúčasti dětí a podle situací se pravidla stále doplňují
- děti jsou též průběžně seznamovány s pravidly bezpečnosti a prevencí úrazů
- ve vztazích mezi dospělými a dětmi rozvíjíme vzájemnou toleranci, ohleduplnost a zdvořilost
- do výuky je zařazen program primární prevence sociálně patologických jevů
- učitelky jsou schopné zajistit svojí kvalitní prací rozvoj dítěte i bez zařazování kroužků a dalších nadbytečných aktivit.

3.4. Organizace

- denní řád můžeme kdykoliv, dle našich potřeb měnit, aby vyhovoval aktuálním změnám (výlety, divadla, fotografování...)
- je dodržován tříhodinový interval mezi jídly
- rodiče, po dohodě s učitelkou, mají možnost přivést a odvést své dítě mimo stanovenou dobu
- během dne jsou zařazovány spontánní a řízené činnosti, skupinové, individuální a frontální činnosti
- děti mají možnost pohybového vyžití – zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, pohybové chvíle, tělesná cvičení, dále pak spontánní aktivity – pohybové hry, použití průlezků, houpaček, pískoviště, předplavecká výchova, ozdravný pobyt – ke všem těmto pohybovým aktivitám jsou voleny hygienicky nezávadné pomůcky

- programy, které jsou v počítačové nabídce a nabídce k interaktivním tabulím, rozvíjí u dětí paměť, pozornost, vytrvalost, fantazii, samostatné myšlení – programy jsou výhradně zaměřeny na rozvíjení v oblastech environmentální výchovy (životní prostředí), kognitivních dovedností (manipulace se slovy a čísly, rozlišování tvarů, sjednocení informací a poznatků v celek apod.)

MŠ DVOŘÁKOVA

- děti mají též možnost využití a seznámení se s technikou – počítač – využití počítačů je přísně sledováno učitelkou, každé dítě má možnost se u počítače vystřídat, délka práce s ním trvá 5–7 minut
- do třídy Motýlci byla instalována interaktivní tabule, která je na vyšší technické úrovni, než jsou zmíněné počítače, děti mohou dotykem ovládat obrazovku a plnit zadané úkoly pod dohledem pedagoga, dětem není tabule určena na hraní, ale na vzdělávání, většinou

organizované a po dohodě s kolegyněmi probíhá dle potřeb střídání tříd **MŠ**

TŘEBÍZSKÉHO

- disponuje jedním kusem interaktivní tabule, která je umístěna ve třídě ŽABKY – možnost využití mají všechny třídy po vzájemné dohodě
- v zimním období je využívána infrasauna, která je v budově, kterou mohou využívat obě školy po vzájemné organizační dohodě

3.5. Řízení mateřské školy

- pedagogické problémy jsou předmětem jednání pedagogických porad, v případě nutnosti

se pedagogický problém řeší dle potřeby

- většinou je pedagogická porada spojena s poradou pracovní, které se účastní ostatní personál
- povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků (pedagogického a ostatního personálu) jsou jasně vymezeny
- ředitelku školy MŠ DVOŘÁKOVA v době její nepřítomnosti v plném rozsahu zastupuje zástupkyně ředitelky mateřské školy, která má delegovány dále tyto

pravomoci: dává návrhy na doplnění inventáře, předkládá požadavky na zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu, vede kroniku mateřské školy, spolupodílí se na kontrolní, hospitační a evaluační činnosti

- kolektiv MŠ TŘEBÍZSKÉHO pracuje pod vedením vedoucí učitelky a zástupkyně ředitelky Mgr. Jany Olšové, která má delegovány tyto pravomoci: řídí organizačně provoz na odloučeném pracovišti, provádí hospitační a kontrolní činnost, zajišťuje vzdělávání pedagogických pracovníků na odloučeném pracovišti, eviduje pracovní dobu zaměstnanců, organizuje a zajišťuje divadelní představení a všechny akce pro děti, zastupuje ředitelku školy v době její nepřítomnosti v plném rozsahu
- jednání vedení s pracovníky školy je vždy korektní a slušné, o problémech se diskutuje, upřednostňujeme týmovou spolupráci všech zaměstnanců (oslava výročí, masopust, rozloučení s předškoláky, výlety...)
- pracovní doba je plně využita pro práci s dětmi, učitelky se překrývají a navazují na pracovní činnosti
- některé úkoly jsou plněny nad rámec vyučovacích povinností (pobyt v přírodě, vánoční týden, rozloučení s předškoláky, přespávání v MŠ)
- mimopedagogické úkoly jsou plněny podle potřeby školy, pokynů ředitelky a nevyskytují se žádné problémy
- učitelky i provozní zaměstnanci jsou proškoleni v oblasti BOZP, ze kterého je proveden zápis, vedení školy zajišťuje revize

- vedení školy každodenně, průběžně komunikuje se zaměstnanci, k řízení organizačních otázek je využíváno osobní jednání, podle potřeby je svolána provozní porada
- přenos informací probíhá, mimo jiné, formou písemného oběžníku
- naší snahou je i zapojování rodičů do řízení mateřské školy – vyslechnutí názorů rodičů, ankety, dotazníky
- ŠVP je vytvořen celým kolektivem zaměstnanců pod vedením ředitelky školy, vychází z RVP pro předškolní vzdělávání
- vytvořen funkční informační systém (uvnitř MŠ i navenek) – nástěnky pro učitelky, nástěnky pro veřejnost, webové stránky školy – www.msukohouta.cz
- spolupracujeme se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí

3.6. Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují učitelky a provozní zaměstnanci.

- všechny učitelky mají dle vyhlášky MŠMT potřebnou kvalifikaci
- vedení školy vzdělávání všech zaměstnanců podporuje a dle možností umožňuje, je vypracován plán vzdělávání
- zaměstnanci, kteří se zúčastnili vzdělávacích kurzů, mají osvědčení, která jsou uložena v osobních spisech v ředitelně školy, vzdělávají se i nepedagogické pracovnice
- dvě učitelky jsou proškolené jako zdravotník
- hospitační a kontrolní činnost provádí ředitelka školy, zástupkyně ředitelky dle vypracovaného plánu, který je přílohou k ŠVP
- vytváříme kvalitní podmínky ke vzdělávání učitelek a dalšího personálu školy, rozvíjíme spolupráci s MAS (Místní Akční Skupina) Střední Polabí, zajišťujeme ekonomické zdroje, nepodceňujeme materiálně – technické podmínky
- ve třídách se překrývají dvě paní učitelky – velice přínosné pro kvalitu vzdělávání dětí
- specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky – logopedické depistáže, spolupráce s učiteli základních škol, pediatry – všeobecné informace...

MŠ DVOŘÁKOVA, MŠ TŘEBÍZSKÉHO

Zaměstnanců celkem: 25

Učitelky: 16

Ostatní personál: 9

MŠ DVOŘÁKOVA – o děti pečuje 8 učitelek, 1 vedoucí kuchyně, 2 kuchařky, 1 školnice, 1 uklízečka. Paní učitelky mají dle vyhlášky MŠMT potřebnou kvalifikaci a některé si ji dodělávají studiem na VOŠ MILLS – obor Předškolní a mimoškolní pedagogika.

MŠ TŘEBÍZSKÉHO – o děti pečuje 8 učitelek, 1 kuchařka na výdej jídla, 1 školník, 2 uklízečky. Paní učitelky mají dle vyhlášky MŠMT potřebnou kvalifikaci.

3.7. Spoluúčast rodičů

Informace, komunikace a spolupráce s rodinou

Výchovně vzdělávací práce je založena na jednotě výchovného působení školy a rodiny. Zaměstnanci mateřské školy se snaží domluvit s rodiči o jejich požadavcích a přáních, usilují o vytvoření vzájemné důvěry a spolupráce. Nezasahují do života a soukromí rodiny.

Informační a komunikační systém je podněcujícím prostředkem, který se velkou částí podílí na prostředí mateřské školy. Systém naplňujeme těmito prostředky:

- průběžná každodenní komunikace s rodiči
- účast na zlepšení prostředí v MŠ formou drobných úprav a oprav, formou sponzorství

- seznamování rodičů s aktuálními činnostmi dětí
- ochotně vyslechneme názory a připomínky rodičů
- respektujeme rodinné tradice a zvyklosti
- rodičům nabízíme odbornou spolupráci v otázkách výchovy dítěte
- na informačních tabulích se rodiče mohou seznámit s budoucími aktivitami učitelů s dětmi
- poskytování základních informací o škole se děje také prostřednictvím příspěvků vydávaných v místních novinách a také prostřednictvím internetových stránek
- v době zápisu probíhá Den otevřených dveří
- rodiče mají přístup do MŠ též při předváděcích akcích, které u nás získávají na tradici
- rodiče se podílejí na sponzorství jak věcnými, tak finančními dary
- rodičům je umožněn v adaptačním období pobyt ve třídě (doporučeno 15-30 minut)
- rodiče mají volný přístup k informačním tabulím a možnost zapůjčit si některé dokumenty
- je možné kdykoli si smluvit schůzku s učitelkou ohledně informací o dítěti
- prodejní výstava knih, hraček a metodických pomůcek
- dotazníkové ankety pro rodiče
- besídky pro rodiče, vánoční setkávání s rodiči
- poradenské služby
- možnost vypůjčení knih a odborných časopisů z MŠ
- poskytování videonahrávek a fotografií z akcí MŠ – zavedeno na stránkách www.rajce.net rodiče dostanou přístupové informace – každá třída jiné

V hale i na chodbách školy jsou instalovány nástěnky pro rodiče, kde pravidelně zveřejňujeme aktuální informace.

- Stabilní nástěnky
 - informace pro rodiče
 - základní informace o škole
 - školní řád
 - veřejně dostupný ŠVP
 - slabikář dětských práv
 - spolupráce se ZŠ
 - spolupráce s rodinou
 - nabídka možnosti zapůjčení titulů z učitelské knihovny
 - primární prevence sociálně patologických jevů
- informační tabule – informace pro rodiče o akcích v MŠ (výlety, div. představení...)
- nástěnky – aktuální informace jednotlivých tříd – jména třídních učitelů, právě probíhající integrované bloky apod.
- nástěnky pro rodiče a veřejnost – vzájemná informovanost o akcích ve městě a okolí, inzerce, kultura, sport, zájmové aktivity apod.
- informace o dětech – zavedena portfolia, do kterých mohou rodiče nahlížet a konzultovat s učitelkou výchovnou problematiku, vedeny záznamy dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, vedeny záznamy dětí s odkladem školní docházky

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

MŠ poskytuje speciální pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami – cílem je zajistit a podporovat věkově smíšené, tedy heterogenní třídy, splňovat podstatu společného vzdělávání, s jasným respektováním přirozeně odlišného chování dětí vzhledem k jejich věku, začleňovat do těchto tříd děti s podpůrnými opatřeními, která MŠ realizuje pro stupeň I stanovovat podpůrná opatření a vypracovávat Plány pedagogické podpory, pro stupeň II – V jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se zákonnými zástupci a školou,

MŠ vypracovává na základě doporučení poraden IVP; pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č.27/2016 Sb.

Podmínky k zajištění podpůrných opatření prvního stupně

- zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP)
- pravidelné konzultace učitelek a vyhodnocování zvolených postupů
- podpůrná opatření mají vést k naplnění stanovených cílů, není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- materiální podpora se poskytuje podle podmínek škol
- podpůrná opatření stupně vždy navrhuje a poskytuje mateřská škola, nepotřebuje k tomu souhlas rodiče

Podmínky k zajištění podpůrného opatření druhého až pátého stupně

- druhý až pátý stupeň podpůrných opatření navrhuje a metodicky provází v jeho naplňování školské poradenské zařízení (PPC, SPC), pracovník školského poradenského zařízení je odpovědný za komunikaci s mateřskou školou
- podpůrná opatření škola poskytuje na základě doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte (písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním)
- není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se školským poradenským zařízením a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně
- není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se školským poradenským zařízením
- pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP)
- IVP zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu, průběžně, cca po dvou měsících
- podpůrná opatření specifikují vybrané druhy podpůrných opatření, které mohou pedagogové uplatnit ve výuce s cílem podpořit vzdělávání dítěte zejména změnou pedagogických postupů
- spolupráce s rodinou a případně dalším subjektem pro naplňování podpory dítěte
- v případě ukončení podpůrných poskytování opatření je povinností školského zařízení oznámit tuto skutečnost zákonnému zástupci dítěte
- normovaná finanční náročnost se stanoví pro jednotlivá opatření, pokud nejsou již hrazena na základě jiných právních předpisů.

3.9. Podmínky vzdělávání nadaných dětí

- MŠ vytváří podmínky pro rozvoj nadaných dětí – spolupráce s rodiči, odborníky, dalšími zařízeními (ZUŠ, MDDM aj.)
- MŠ vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky takové, aby byl co největší měrou využit potenciál každého dítěte včetně různých druhů nadání, s ohledem na jeho individuální možnosti.
- u nadaných dětí je cílem stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí, proto je možné sestavit v součinnosti s rodinou individuální vzdělávací programy, které jejich mimořádným vzdělávacím potřebám, fyzickým či psychickým možnostem i sociální situaci maximálně vyhoví

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Školní vzdělávací program upřesňuje cíle, formy a obsah vzdělávání podle konkrétních podmínek mateřské školy
- vzdělávání je uskutečňováno v heterogenních, tedy věkově smíšených třídách
- děti jsou přijímány dle platné vnitřní směrnice (kritéria přijímání)
- v případě přijímání dětí od dvou do tří let škola přizpůsobí a upraví podmínky tak, aby vyhovovaly věku těchto dětí

3.11. Podmínky povinného předškolního vzdělávání

- od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. (novela zákona č.178/2016

Sb.)

- povinné předškolní vzdělávání probíhá formou pravidelné denní docházky v pracovních dnech v rozsahu 4 hodin denně
- právo vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu jejího provozu není povinností předškolního vzdělávání dotčeno
- povinnost předškolního vzdělávání se nevztahuje na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách
- v případě individuálního vzdělávání dítěte škola ověří schopnosti a dovednosti dítěte (očekávané výstupy) v termínu uvedeném ve Školním řádu
- konkretizace plnění povinného předškolního vzdělávání, způsob omlouvání a uvolňování dětí: uvedeno ve Školním řádu

3.12. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka
- pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti jsou ve znevýhodněné pozici
- je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od nástupu do mateřské školy – uzpůsobit tomu

didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka

4.ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Organizace dětí do jednotlivých tříd:

MŠ DVOŘÁKOVA – ve škole jsou tři heterogenní třídy. V přízemí se nachází jedna třída zpravidla s mladšími dětmi, v prvním patře jsou dvě třídy.

- BROUČCI
- MOTÝLCI
- PÍSNIČKA

MŠ TŘEBÍZSKÉHO – ve škole jsou čtyři heterogenní třídy. V přízemí dvě třídy zpravidla s mladšími dětmi, v prvním patře dvě třídy zpravidla se staršími dětmi. Škola má dva vchody do tříd v přízemí a prvním patře, třetí vchod je hlavní.

- BERUŠKY
- MYŠKY
- ŽABKY
- RYBKY

U společné docházky sourozenců, mladší–starší, ulehčíme rodičům vstup do MŠ tím, že mohou vstoupit jedním vchodem do dvou tříd.

Pravidla pro zařazování dětí:

- děti jsou zařazovány do tříd s přihlédnutím k přání rodičů
- je umožněno zařazení sourozenců do jedné třídy
- přijímání dětí se provádí vždy zápisem v mateřské škole v domluveném termínu, termín je vždy vypsán s dostatečným předstihem, dle platné legislativy
- o přijetí i nepřijetí rozhoduje ředitelka, rozhodnutí podléhá právnímu řízení
- při větším počtu přihlášených dětí, než dovoluje kapacita MŠ, rozhodují „Kritéria pro přijetí k předškolnímu vzdělávání“, vypracována ředitelkou MŠ, která jsou přílohou ŠVP

- přednostně jsou přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky (povinná předškolní docházka)
- po dobu adaptačního období mohou děti pobývat ve školce určitou časovou dobu s možností prodloužení – po dohodě učitelky s rodiči
- při dopoledních činnostech, dopoledním pobytu venku a při obědě je zajištěno souběžné působení dvou učitelek ve třídě, což je velice přínosné pro kvalitu vzdělávání dětí, platí i při mimořádných akcích (výlety, přespávání v MŠ, divadla, ...)
- o zařazení postiženého dítěte a jeho integraci rozhoduje ředitelka na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení
- integrovaným dětem je poskytnuta zvýšená individuální péče rozvíjející jejich soběstačnost a pomáhající ve společenském zařazení
- pro děti s OŠD je vypracován IVP – individuální vzdělávací plán

Za důležité považujeme možnost rodiče i nově nastupující děti seznámit se s prostředím mateřské školy a jejím programem.

Formy seznámení:

- schůzka před nástupem
- možnost pohrát si na školní zahradě
- Dny otevřených dveří v době zápisu
- školní bulletin
- www stránky

4.2. Organizace a provoz školy:

- provozní doba školy 6.30-16.30 hodin
- předávání a vyzvedávání dětí – rodiče jsou povinni předat dítě učitelce přímo do třídy
 - individuálně se lze dohodnout na docházce mimo určený čas
 - vyzvedávat dítě ze školky může dospělá osoba, která je uvedena v evidenčním listu
 - výjimečně mohou děti vyzvednout osoby mladší 18 let (sourozenci),

s písemným souhlasem rodičů – tiskopis

- potřeby dětí v MŠ – přezůvky, věci na převlečení (i náhradní)
 - holiny, pláštěnka
 - hygienické potřeby dle dohody
- konzultační hodiny – ve smluvený termín, dle možnosti rodičů, nejlépe mimo přímou práci s dětmi
- práva a povinnosti rodičů – rodič by měl dodržovat základní pravidla školy, která jsou upřesněna ve Školním řádu, který je rodičům dostupný na viditelném místě

ve vestibulu

- Školní řád 1.3. – Povinnosti zákonných zástupců
- Školní řád 2.2. – Povinné předškolní vzdělávání

Školní řád 2.2. – Omlouvání nepřítomnosti dítěte při povinném předškolním vzdělávání

- rodiče mohou vstupovat do tříd a po domluvě s učitelkou mohou být přítomni v mateřské škole, kde si s dítětem mohou pohrát (adaptační období)
- rodič si může volit z výběru nadstandardních aktivit, které škola dítěti nabízí
- rodič má právo být průběžně informován o svém dítěti a aktivitách v MŠ
- rodič má právo podílet se svými připomínkami a náměty na dění v MŠ

Co děláme celý den:

- spontánní hry – uplatňované zpravidla po příchodu do MŠ a v odpoledních hodinách
- řízené činnosti – činnosti zpravidla během dopoledne
- pohybové aktivity – ve třídách dopoledne (cvičení, pohybové chvilky), při pobytu venku (vycházka, hry na zahradě), odpoledne ve třídách nebo na zahradě
- scházení dětí, ranní hry, pohybové činnosti, hygiena, svačina
- vzdělávací činnosti
- hygiena, svačina, oběd, odpočinek, klidové činnosti – s přihlédnutím k individuálním potřebám jednotlivce
- odpolední činnosti, hry – soustředěny zpravidla na školní zahradu, ale přihlédnuto k počasí
- v případě potřeby poskytujeme kvalitní distanční vzdělávání
- v naší mateřské škole poskytujeme možnost individuálního vzdělávání povinné školní docházky
- uspořádání dne respektuje individuální potřeby dětí
- dodržovány intervalů mezi podáváním jídel
- dostatečný pobyt venku
- režim dne je pružný, reagujeme na různé individuální situace a dokážeme jej přizpůsobit momentálním potřebám dětí
- při všech činnostech je upřednostňována spontánní hra a učení – vycházíme opět z individuálních potřeb dětí
- při odmítavém postoji dítěte k zapojování do činností, do této činnosti dítě nenutíme, respektujeme jeho postoj a snažíme se dítě povzbuzovat kladnou motivací

4.3. Ostatní aktivity a časový harmonogram:

- předplavecká výchova - jarní období
- logopedická prevence - celoročně
- divadla - v budově MŠ 1–2x měsíčně, návštěva divadel mimo město
- tradice - vánoční oslavy, pasování předškoláků, rozloučení s MŠ
- předváděcí akce, dílny - v prostorách MŠ
(pro rodiče a veřejnost) Vánoce, Velikonoce – rady a návody pro vlastní tvorbu, ukázky činností, besídky, krátká vánoční vystoupení
- školní záhonky - děti pod dohledem učitelek samy sází, zalévají, sklízí
- mimořádné akce - výlety, pobyt v přírodě, noční přespávání, táborák

Účast na aktivitách školy je vždy na dohodě mezi rodičem a mateřskou školou.

Nabízíme i další aktivity pro rozšíření možnosti sociálního učení a pro rozvíjení talentu dětí, MŠ vlastní keramickou pec. Tyto aktivity jsou zajišťovány kmenovými učitelkami. Každá učitelka si prostředí třídy spoluvytváří spolu s dětmi. Prostředí celé školy má výchovný socializační faktor. Dětem je nabízeno prostředí podnětné, esteticky vyvážené a funkční. Uvědomujeme si, že jsme zde všichni pro děti a pravidla soužití všech by měla být založena na vzájemném respektování potřeb nás všech. Za nejdůležitější pokládáme vstřícnost při řešení problémů, toleranci, otevřenost, a především součinnost při jejich řešení.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ŠVP je vytvořen celým kolektivem zaměstnanců pod vedením ředitelky školy.

Vychází z RVP pro předškolní vzdělávání.

Název vzdělávacího programu je "SPOLU TO ZVLÁDNEME".

Naše vize: ŠTASTNÉ DÍTĚ – SPOKOJENÝ RODIČ – SPOKOJENÝ UČITEL.

Záměrem našeho výchovného působení je vytvořit spolu s dětmi atmosféru, aby při vstupu do třídy byl znát klid, pohoda, příjemné a radostné prostředí zajišťující dítěti jistotu, důvěru v učitelku, přiměřenou nabídku aktivit, možnost svobodné volby dětí.

Naší snahou je vytvoření hravého prostředí, jehož základem je citovost, smysluplná aktivita, osobnostní přístup k dítěti. Třídy jsou věkově smíšené a my se snažíme o vytváření prostředí, které je nejbližší k prostředí rodinnému. Učitelky pracují ve vztahu k osobnosti dítěte, individuálně, skupinově, dle vzdělávacího programu. V popředí stojí rozvoj komplexu estetických činností, zvýrazňován význam tělesných činností pro zdraví dětí.

Chceme dbát na to, aby se stále rozvíjely a utužovaly vztahy mezi dětmi a dospělými – důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora a tím se utvořil stabilní kolektiv, ve kterém je prioritou vnitřní porozumění.

Z poznatků a výsledků evaluačních procesů výchovně vzdělávacích činností budeme dále vycházet při naší práci. Budeme se snažit získávat a shromažďovat data od rodičů a ostatních partnerů školy. Na základě výsledků byl vypracován rozvojový plán školy, který je přílohou ŠVP.

Naším dětem přejeme, aby mateřská škola byla opravdu mateřská, vždyť dobrá učitelka je dětem partnerkou i matkou v jedné osobě.

Při vzdělávání dětí zachováváme rovněž obecné zásady – cílevědomost, jednotnost a důslednost, přiměřenost, názornost, soustavnost a posloupnost, trvalost, individuální přístup. Pro děti předškolního věku je velmi důležité, aby byly učitelkou vedeny k určitému vzdělávacímu cíli.

5.1. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu:

- poznávání mravních hodnot nejen obecně, ale i v přímém jednání s ostatními lidmi – povedeme děti, aby řikaly, co si opravdu myslí
- vést děti k jednoduchým pracovním a sebeobslužným činnostem
- podporovat vytváření hezkých kamarádkých vztahů, založených na důvěře mezi dětmi, zaměstnanci školy a rodiči
- vést děti k seznámení se s historickými příběhy obohacující jejich citový život
- vést děti k rozvíjení smyslového vnímání
- získávání povědomí o způsobech ochrany osobního zdraví, bezpečí
- upevňování hygienických návyků, návyků stolování
- vést děti k vnímání a přirozenému poznávání přírody, přírodních jevů, seznamování dětí se světem přírody a její ochranou, vytváření základů pro ekologické cítění
- příprava dítěte na vstup do okolního světa – vzájemně propojeného světa
- seznámení s tradicemi a jejich upevnění
- podpora růstu sebedůvěry a sebevědomí
- rozvíjení fantazie, tvořivosti, obrazotvornosti, intuici
- vést děti k řešení problémů, konfliktů vlastními silami, učit nést určitý díl odpovědnosti
- prevence sociálně patologických jevů

5.2. Formy a metody vzdělávání:

- vzdělávání se uskutečňuje během celého dne, při všech činnostech a situacích v mateřské škole
 - snažíme se o vyvážení spontánních (přirozených) a řízených aktivit, upřednostňujeme spontánní hru a prožitkové učení
 - ve vzdělávacím obsahu jsou zakomponovány interakční oblasti, které respektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení
 - snažíme se střídat činnosti skupinové, frontální (hromadná) a individuální podle momentálních podmínek a se zřetelem na možnosti a potřeby každého dítěte
 - usilujeme o to, aby se vzdělávání uskutečňovalo hravými formami a aby se všechny vzdělávací okruhy prolínaly
 - snažíme se podněcovat děti k aktivnímu způsobu života při zachování jejich vlastního tempa, respektujeme věkové a individuální potřeby dítěte respektujeme potřebu soukromí
 - hlavní metodou naší vzdělávací práce je hra – dovoluje učitelce včlenit různé metodické postupy k dosažení vytýčeného cíle vzdělávání
 - v procesu vzdělávání používáme metody slovní (návody, vysvětlení, popis, vyprávění, rozhovor, beseda, předčítání ...) názorné (pozorování, předvádění, pokus, exkurze, vycházka) a praktické činnosti (experimentování...)

5.3. Průběh vzdělávání dětí nadaných

- nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání
- u nadaných dětí je cílem prohloubit aktuální poznatky, rozšířit a obohatit o další informace
 - dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely
 - při projevu mimořádného nadání, doporučíme vyšetření ve školském poradenském zařízení, potvrdí-li ŠPZ mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování IVP, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a jeho vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením
 - doporučíme též mimoškolní aktivity
 - snahou bude podpora úlohy rodičů při rozvoji nadaného dítěte

5.4. Průběh vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními prvního stupně

Popis pravidel mateřské školy pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení IVP, PLPP:

- PLPP zpracovává učitelka mateřské školy, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních potřeb dítěte
 - PLPP kmenová učitelka dítěte konzultuje s vedením mateřské školy a s poradenským pracovníkem školy zajišťujícím spolupráci se ŠPZ
 - s plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce dítěte a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění a kontrole tohoto plánu, plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny, včetně podpisu zákonného zástupce dítěte.
 - plán pedagogické podpory zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu, tj. po ukončení integrovaného bloku, cca po třech měsících.
 - podpůrná opatření mají vést k naplnění stanovených cílů, není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

- materiální podpora je zajištěna dle podmínek školy.
- formy a metody vzdělávání jsou voleny tak, aby vždy respektovaly speciální vzdělávací potřeby dítěte, podporují kvalitu poznávacích procesů dítěte.

5.5. Průběh vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně

Popis pravidel mateřské školy pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení IVP, PLPP:

- podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte (písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním).
- škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, dítětem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření
- školské poradenské zařízení vyhodnotí poskytování podpůrných opatření ve lhůtě jím stanovené, nejdéle však do 1 roku od vydání doporučení.
- shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení, obdobně mateřská škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.
- IVP jako podpůrné opatření navrhuje školské poradenské zařízení a zpracovává

ho škola

- IVP vychází ze školního vzdělávacího programu, vyhovuje vzdělávacím potřebám dítěte.
- IVP zpracovává kmenová učitelka dítěte výhradně na doporučení ŠPZ.
- plnění IVP kmenová učitelka dítěte průběžně konzultuje s vedením mateřské školy a s poradenským pracovníkem školy zajišťujícím spolupráci se ŠPZ.
- normovaná finanční náročnost se stanoví pro jednotlivá opatření, pokud nejsou již hrazena na základě jiných právních předpisů.

5.6. Možný průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

• respektování požadavků na rozvoj osobnosti dítěte, soulad s jeho možnostmi a schopnostmi

- přiměřené činnosti pro konkrétní děti
- správná volba vzdělávacích cílů
- opakování zvládnuté činnosti
- upřednostňování individuální či skupinové činnosti
- frontální činnosti používat s opodstatněním (převážně nácvik hygienických návyků)
- při vzdělávání dětí převažují spontánní činnosti

5.7. Průběh jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků
- v případě počtu 4 cizinců v povinném předškolním vzdělávání, zřídí ředitel mateřské školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu
- vzdělání pro jazykovou přípravu je cíleno na získání jazykových a sociokulturních kompetencí v českém jazyce

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Integrované bloky se charakteristikou vztahují ke každému ročnímu období, ale hlavně k činnostem, které děti vedou postupně přirozenou cestou k nástupu do školy.

Učitelky mají možnost si jednotlivé integrované bloky vybírat v různě dlouhých časových intervalech, avšak podmínkou je využití všech pěti oblastí předškolního vzdělávání:

- DÍTĚ A JEHO TĚLO
- DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA
- DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- DÍTĚ A SPOLEČNOST
- DÍTĚ A SVĚT

PŘEHLED INTEGROVANÝCH BLOKŮ A NABÍDKA VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU

PODZIMNÍ ÚSMĚVY

- KAMARÁDKA ŠKOLKA
- NEJSME TU SAMI
- DOMA JSME RÁDI
- BARVY PODZIMU
- OD RÁNA AŽ DO VEČERA
- ŽIVÁ A NEŽIVÁ PŘÍRODA

ZIMNÍ RADOSTI

- KOUZELNÉ VÁNOCE
- ZIMA KRALUJE
- MASOPUST, HUDBA KOLEM NÁS
- MOJE TĚLO
- POVOLÁNÍ

JARNÍ KOUZLA

- V TRÁVĚ A NA ZAHRÁDCE
- KNIHA MÁ SVÁTEK
- ZVÍŘÁTKA SKOTAČÍ
- MAMINKY MAJÍ SVÁTEK
- SEMAFOR
- JEDNOU BUDU ŠKOLÁKEM

LETNÍ DOVÁDĚNÍ

- DEN DĚTÍ
- PLANETA ZEMĚ
- VE ŠKOLCE I O PRÁZDNINÁCH
- CESTY VEDOU DO VŠECH STRAN

PODZIMNÍ ÚSMĚVY

Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok je zaměřen na adaptaci dětí, poznávání prostředí, ve kterém dítě žije i dočasně pobývá, na posilování kladného vztahu a lásky ke kamarádům, k mateřské škole, domovu, k rodině, k prostředí. Postupně se s dětmi snažíme vytvářet pravidla vzájemných vztahů dětí s vrstevníky a dospělými, chování a komunikace a snažíme se o jejich dodržování. Po seznámení se s prostředím, kamarády i dospělými v MŠ, se děti učí poznávat okolí MŠ. Podzim je také časem k podzimním vycházkám a pozorování změn v přírodě. Blízkost lesa nabízí dětem celou řadu pozorování a přímého kontaktu s živou i neživou přírodou. Přípravy na Svatováclavské slavnosti, které se každým rokem v našem městě konají, mohou být správným vodítkem k poznávání historie našeho dvojměstí. Krátí se nám den, a to je také čas k pozorování časových změn.

Průběžně se děti učí předcházet rizikovým jevům jako jsou šikana, nebezpečí při setkávání s neznámými lidmi, drogy, alkohol, psychické ublížení, ublížení na zdraví a společně hledají cestu ke správnému soužití lidí ve společnosti – přátelství, rasová tolerance, rovnost všech dětí, pomáhání mladším či postiženým kamarádům, toleranci atd...

Vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- uvědomění si vlastního těla
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
- rozvoj kooperativních dovedností
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- seznamování se s místem, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- spolupracovat s ostatními ve skupině

- pochopení, že změny způsobeny lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Vzdělávací obsah:

TÉMA: PODZIMNÍ ÚSMĚVY

PODTÉMATA:

KAMARÁDKA ŠKOLKA

- věci kolem nás, sebeobsluha, prostředí, pravidla, bezpečný pobyt v MŠ
- značky, předměty, hračky, pomůcky, knihy, škola, třída, okolí školy, město – obec, soukromí, úklid kolem sebe, oblékání, hygiena, stolování, chování na zahradě, ve třídě, při vycházce

- já, člověk, dorozumívání mezi lidmi, vztahy mezi lidmi, nálada a citové projevy
- moje jméno, jména kamarádů, osobnost, moje práva a práva ostatních, barvy pleti, ochrana před násilím, lidské vlastnosti, gesta, mimika, číslice, písmena, slova, pláč, smích, smutek, zlost, radost

DOMA JSME RÁDI

- rodina, členové rodiny, vztahy v rodině, role v rodině, adresa, kde bydlím, domácí rodinní mazlíčci
- nebezpečí před cizími lidmi, obezřetné chování, nedůvěra k neznámým, kdo nás ochrání, pracovní povinnosti v rodině, technické přístroje v domácnosti, nebezpečné předměty, koníčky a zájmy, co je domov, okolí domova, adresa

BARVY PODZIMU

- co potřebuje k růstu ovoce, zelenina, co roste pod zemí, co roste nad zemí, na zahradě, na poli, lidská činnost
- teplo, světlo, voda, živiny, hlína, ovocné stromy, pokrmů z ovoce, pokrmů ze zeleniny, chuť, vůně, barva, tvar, velikost, zahradník, zemědělec podzimní barvy, tvary listů, pouštění draka, přírodniny na zahradě, na poli, v lese, u rybníka, zvířata se chystají na zimu, zazimování zahrad

OD RÁNA AŽ DO VEČERA

- kde bydlím, Svatováclavské slavnosti, činnosti doma, ve školce – čím se liší, kalendář, jídelníček, den a noc, čas, před spaním
- historie města, pověst o s. Václavovi, atrakce, dny v týdnu, kalendář, den a noc, činnosti, věci kolem mě, důležité objekty, počasí, roční doby, slunce, vítr, déšť, podzimní příroda, příprava na zimu, den, měsíc, rok, dny v týdnu, stolování, hygiena před jídlem, hvězdy, měsíc, východ a západ slunce, hodiny, hodinky, hygiena, pohádka před spaním

ŽIVÁ A NEŽIVÁ PŘÍRODA

- čisté životní prostředí, rozmanitost přírody, ochránci přírody, stromy a keře, neživá příroda
- ekologické chování, třídění odpadů, skládky na odpad, prospěšnost čistého vzduchu, louky, hory a lesy, chráněné oblasti, vodní toky a jejich okolí, ochrana vodních toků, ovzduší, ochrana rostlin a stromů, nerosty, písek kámen, voda

- smyslové a psychomotorické hry
- manipulační činnosti a jednoduché úkoly s předměty, materiálem
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- sluchové a rytmické hry, společné diskuze, rozhovory
- artikulační a řečové hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- smyslové hry
- činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině
- spontánní hra, seznamovací hry, motorické hry
- běžné verbální i neverbální komunikativní aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- kooperativní činnosti ve dvojici, ve skupinkách
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, dotek, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené na získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

Konkretizované očekávané výstupy:

- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu – v lese, v písku
- samostatně jíst, používat příbor, používat ubrousek
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem – překládání, textilem, modelovací hmotou)
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrný, obezřetný, kam se, v případě potřeby, obrátit o pomoc, koho přivolat)
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit své jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů učitelek)
- rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- umět se přizpůsobit změnám
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- být citlivý k přírodě
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. pozorně sledovat divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny, rostliny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá, zelená), barvy složené (oranžová, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky

- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních i výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby...)
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- využívat neverbální komunikaci (úsmev, gesta, řeč těla apod.)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku), znát význam označení nebezpečí (elektrina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)
- rozlišovat vpravo-vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, na, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a tyto pojmy běžně užívat
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý–velký, větší–menší, nejmenší–největší, dlouhý–krátký, vysoký–nízký, stejný)
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat si při nepochopení, zkoušet, experimentovat
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (barva, tvar, velikost, druh)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva)
- zobecňovat – vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd... řešit jednoduché labyrinty, rébusy, hádanky
- rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout – vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)
- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se někdy něco nepodaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit

- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
 - navazovat kontakty s dospělým – např. s novou učitelkou
 - spolupracovat s dospělým
 - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
 - rozlišovat vhodnost oslovování, tykání a vykání
 - přijmout povinnost soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit, přijímat pokyny
 - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
 - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
 - pochopit funkci rodiny a jejích členů
 - bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit a bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
 - rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
 - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
 - orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti školy nachází – obchody, zastávka, škola, pošta, hasiči, knihovna, sportoviště apod.)
 - navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství, cítit se plnohodnotným členem skupiny
 - umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
 - orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
 - mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno
- či vysvětleno (poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
 - chápat základní pravidla pro chodce
 - znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) a co je neovlivnitelné – (vítr, déšť, záplavy, sucho, teplo, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
 - zajímat se, co se v okolí děje, všímat si změn ve svém okolí, proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla

KOMPETENCE

Dítě předškolního věku by mohlo dosáhnout klíčových kompetencí v následující úrovni:

Kompetence k učení:

- dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- při zadané práci dokončí, co započalo
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- řeší problémy, na které stačí
- známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti
- postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje
- spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací
- hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady)
- při činnostech využívá dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou –

dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se je učit
- má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- samostatně rozhoduje o svých činnostech
- umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- spolupodílí se na společných rozhodnutích
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc k slabším, rozpozná nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně
- nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- dokáže se bránit násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování

Činnosti a občanské kompetence:

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodnout svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje
- je otevřené aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou

přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že ho může ovlivnit

ZIMNÍ RADOSTI

Charakteristika integrovaného bloku:

Tento integrovaný blok je zaměřen na poznávání zvyků a tradic, které jsou spojeny s mikulášskou a vánoční tematikou. Děti se zapojí do úklidu a vánoční výzdoby třídy. Společně budeme hovořit o množství, hodnotách a charakteru dárků, které můžeme nalézt pod stromečkem. Co je a není důležité pro klid a vánoční pohodu v rodině.

Můžeme se společně radovat, když jsme zdraví a můžeme též dělat radost sobě i druhým. Nový rok je plný nových očekávání. Zaměříme se též na soucítění, sdílení radostí i smutků s ostatními dětmi i dospělými, Nezapomínáme na zvířátka, která od nás v zimě také potřebují občas pomoc.

I když venku je stále zima a běhání a hry venku nejsou možné tak, jak bychom si přáli, dovedeme si poradit. Bavíme se hudbou, tancem, pastelky nám též nakreslí mnoho legrace. Ven se také půjdeme podívat, vždyť vycházky a sportování jsou pro naše tělo moc zdravé. Při té příležitosti také nezapomeneme, jak naše tělo funguje, co je pro něj zdravé a kdo nám v ohrožení života může pomoci.

Průběžně se děti učí předcházet rizikovým jevům jako jsou šikana, nebezpečí při setkávání s neznámými lidmi, drogy, alkohol, psychické ublížení, ublížení na zdraví a společně hledají cestu ke správnému soužití lidí ve společnosti – přátelství, rasová tolerance, rovnost všech dětí, pomáhání mladším či postiženým kamarádům, toleranci atd...

Vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení, verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj interaktivních schopností ve skupinových hrách
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se na společných činnostech)
- rozvoj schopnosti projevovat se autenticky
- vytváření pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije
- poznávání sebe sama
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod...)
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací obsah:

Téma: ZIMNÍ RADOSTI

Podtémata:

KOUZELNÉ VÁNOCE

- maminky uklízí, Mikuláš v MŠ, mikulášská nadílka, co Mikulášovi napovíme, advent, tradice a zvyky, koho obdarujeme, Vánoce a zvířata, výroba dárku
- rodina pomáhá, pohodlí domova, pomocníci v uklízení, pečení cukroví – suroviny, tvary, druhy, výroba dárků, koho obdarujeme, nemocní lidé, staří lidé, lidé bez domova,

dekorace, ozdoby, co umíme, jací jsme, na co se těšíme, jak se jmenujeme a co můžeme slíbit a proč, co předneseme, zazpíváme, zatančíme...

ZIMA KRALUJE

- roční doby, zima kolem nás, hry se sněhem, zimní sporty, zimní krása, zvířata v zimě – přezimování, co jim svědčí a nesvědčí
- zima jako roční doba, oblečení v zimě, příroda v zimě, zvířata, pokusy se sněhem, stavby ze sněhu, sněhová vločka, rozmanitosti přírody, sporty na sněhu a ledu, pobyty

na horách, nebezpečí na horách, mráz kreslí na okna, zasněžená krajina

MASOPUST, HUDBA KOEM NÁS

- masopust jako tradice (vysvětlení pojmu), masopustní rej, masopustní zvyky, poznáváme okolní zvuky – zvíře, člověk, hudební nástroj, technika, hra s hudbou, hudební nástroje ve školce, lidské tělo jako hudební nástroj, hudební nástroje – strunné, bicí, dechové
- lidové zvyky, jaké masky kralovaly o masopustu, za co se převlečeme, činnosti o masopustním reji – tance, písně, soutěže, hry, hostina

- části lidského těla, projevy dorozumívání, orientace, citové projevy, smysly, pohyb, zdravá strava, bakterie a viry, nebezpečí a ochrana před ním, kdo nás chrání
- řeč, mimika, gesta, pohyb, vpravo, vlevo, vpředu, vzadu, nahoře, dole, orientace

na ploše, v prostoru, radost, smutek, pláč, smích, láska, cvičení, sportovní hry, vitamíny, pitný režim, hygiena, otužování, přírodní živly, nebezpečné předměty, vozovky, neznámá místa, hasiči, policie, lékař, armáda, rodiče

POVOLÁNÍ

- kdo vyrábí předměty a věci kolem nás, co dělají, k čemu se používají, peníze v našem životě
- (věci ze dřeva, ze skla, z umělé hmoty, z kovu, z papíru, co dělá stavitel, řemeslník, řidič, úředník, dělník, zemědělec..., kde se berou peníze, co se dá za ně koupit, umíš počítat, jaké peníze máme, jaké jsou ve světě)

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- samostatný slovní projev na určité téma
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- ekologicky motivované hravé aktivity
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem

Konkretizované očekávané výstupy:

- pohybovat se rytmicky, dodržovat rytmus
- užívat různé pomůcky k pohybu
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu – na sněhu, v lese
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- zvládat překonávání nižších překážek, zvládat různé druhy lezení
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- tužku držet správně, dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet výrobky z přírodních i umělých materiálů
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí obrázků apod.)
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, používat ubrousek
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
- znát základní zásady zdravého životního stylu – například o pozitivních účincích zdravé výživy a o faktorech poškozujících zdraví – včetně návykových látek
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce

- předat vzkaz
- rozkládat slova na slabiky, vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (řeč lidského těla) např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- soustředěně poslouchat pohádku – sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat
- nenechat se vyrušit, neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i události – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání panáka), krátký rytmický celek
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- poznat některé hudební znaky
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
- rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník

- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva, zobecňovat, vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky apod.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
- porozumět běžným projevům emocí a nálad (vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- spoluvytvářet pohodu prostředí, cítit se spokojeně a bezpečně
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmičné či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí

KOMPETENCE

Dítě předškolního věku by mohlo dosáhnout klíčových kompetencí v následující úrovni:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
 - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách
 - orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
 - řeší problémy, na které stačí
 - známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
 - řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti
 - postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje
 - spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací
 - hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady)
 - při činnostech využívá dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
 - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu
- Komunikativní kompetence:
- dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
 - komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými
 - chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence:

- uvědomuje si, že za sebe a za své jednání odpovídá a nese důsledky
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně
- nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází

ve svém okolí

Činnosti a občanské kompetence:

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

JARNÍ KOUZLA

Charakteristika integrovaného bloku:

Je čas rozloučit se s paní zimou. Zem již potřebuje sluníčko. Nejen zem, ale i zvířata by se chtěla ohřát, zkrátka příroda se nám chce ukázat ve své jarní kráse. Proto se kolem rozhlédneme a budeme pozorovat, jak se s nástupem jara mění. Budeme se toulat předjařím. Nezapomeneme také na jednu naši kamarádku, která má svátek. Tou kamarádkou je kniha. Ta nám mnohdy pomohla s čekáním na jaro. Jedním z oblíbených svátků jara jsou Velikonoce, na které se všichni těšíme, a proto si vyzdobíme nejen třídy, ale i své domovy krásnými malovanými vajíčky, naučíme se pár velikonočních „hodovaček“, a také se seznámíme s velikonočními tradicemi. Jeden z jarních měsíců začíná legrací – aprílem. Ano, správně, je to měsíc duben a my bychom měli vědět, že s legrací je třeba také správně zacházet. Pobavit se, ale nikomu neublížit.

V dubnu oslavujeme také Den Země. Příroda je již v plné parádě. Louky i stromy jsou rozkvetlé. Každý si najde kousek té „své“ přírody, kam si rád zajde odpočinout a pokochat se jejími krásami. Výlety, procházky a pozorování jsou v tomto období velmi zajímavé. Příroda se probouzí a my máme tu čest, že můžeme být součástí tohoto procesu.

V jarních měsících se též rodí mláďata, která skotačí jako my ve školce. Budeme si o nich povídat a učit se poznávat jejich život, obydlí a vlastnosti. Protože i zvířata se někdy mohou chovat jako lidé a naopak. Aby mohla mláďata v přírodě skotačit, potřebují k tomu přírodní zázemí, neživou přírodu. I o ní si budeme povídat, abychom se dověděli, proč je i neživá příroda důležitá pro život zvířat a lidí.

Nesmíme zapomenout, že měsíc květen je svátkem všech maminek na celém světě. Kdo má svou maminku rád, jistě ji nezapomene obdarovat malým dárečkem a vyjádřit jí tak svou vděčnost.

Nezapomněli jsme ještě na něco? Přesně tak, duben je měsíc bezpečnosti a my bychom se měli naučit, jak se chovat bezpečně na ulici, na chodníku, v dopravních prostředcích atd... Průběžně se děti učí předcházet rizikovým jevům jako jsou šikana, nebezpečí při setkávání s neznámými lidmi, drogy, alkohol, psychické ublížení, ublížení na zdraví a společně hledají cestu ke správnému soužití lidí ve společnosti – přátelství, rasová tolerance, rovnost všech dětí, pomáhání mladším či postiženým kamarádům, toleranci atd...

Vzdělávací cíle:

- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod...
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací obsah:

Téma – JARNÍ KOUZLA

Podtémata:

V TRÁVĚ A NA ZAHRÁDCE

- roční období, počasí, růst rostlin, první jarní rostliny, květy na jarní zahradě, drobní živočichové na zahradě, neživá příroda, zahrada kolem nás, ptáčci na zahradě
- první jarní den, jaro, léto, podzim, zima, pokusy – klíčení, péče o rostliny ve třídě, sázení rostlinek, bylinek, rosa, déšť, mlha, ranní mrazíky, slunce, bledule, sněženka, petrklič, pampeliška, jíva, tulipán, narcis, zlatý déšť, vůně květů, barvy květů, ježek, krtek, broučci, motýli, žížala, hlemýžď, voda, hlína, nerosty, kamínky, písek, práce na zahradě, ovoce, zelenina

KNIHA MÁ SVÁTEK

- jak se rodí kniha, knižní hrdina, kniha – přítel člověka, co se dá v knize najít, pohádky, pohádkový hrdina, kde najdeme knihu, dramatizace pohádky, pohádka v divadle
- výroba papíru, dřevo, strom, sběr papíru, spisovatel, básník, ilustrátor, tiskárna, vznik knihy, kladný – záporný hrdina, co se mi na něm líbí, nelíbí, zacházení s knihou, uložení knihy, encyklopedie, pohádkové knihy, zábava, verše, ilustrace

ZVÍŘÁTKA SKOTAČÍ

- domácí mazlíčci, typické znaky zvířat, užitek z hospodářských zvířat, zvířata na dvoře, ustájená zvířata, jak se chovat v ZOO, kdo se o zvířata stará, ptáci, plazi, kdo má kopýtka, život ve vodě, kdo létá, kde je najdeme, péče o zvířata, ptáky, ryby, péče matky, co jim nesvědčí
- jak se staráme o domácí mazlíčky, co potřebují k životu, nebezpečí, proč máme domácí mazlíčky, vzhled, pohyb, velikost, hlas, způsob života, užitek – mléko, maso, vejčeka, kůže, vlna, tuk, kdo se o ně stará, jídelníček, jejich mláďata, jak se k nim chováme, papoušci, orel, sova, proč žijí ve voliérách, co umí, terária, zmijs, ještěrky, užovky, nebezpečí, kůň, zebra, antilopa, jelen, srnka, na koho jsme zapomněli, delfini, tuleni, bobři atd... v lese, na poli, na zahradě, u vody, krmelce, krmítka ryby v řece, hnízda, vejčeka, mraveniště, ptáčci, motýli, slunéčka sedmítečná, mouchy, komáři, včely, vosy, co jim nesvědčí – nepříznivé počasí, vichřice, blesk, kroupy, povodeň, špatné životní

prostředí, znečištěné toky, třídění odpadů

MAMINKY MAJÍ SVÁTEK

- rodina, oslava Dne matek, maminky a babičky, rodiče, prarodiče, kdo patří do rodiny, vztahy v rodině, naše město, naše zem
- láska, bezpečí, vzájemná pomoc, tolerance, důvěra, ochrana soukromí a bezpečí, rodiče, sourozenci, příbuzní, přání maminkám, výroba dárku, jména rodičů, zaměstnání rodičů, kde žijeme, kde bydlíme, cesta do MŠ, hlavní město, státní symboly

SEMAFOR

- barvy v dopravě, semafor, dopravní značky, hromadné dopravní prostředky, silnice, vozovka, chodníky
- barvy na semaforu, motorista, chodci – ke komu značky patří, auto, autobus, vlak, metro, letadlo..., co jezdí po silnici, přechody pro chodce, přednosti v jízdě, zebra – chodci, cyklisté – co patří k výbavě kola, bezpečnost při jízdě na kole, tříkolce, koloběžce

JEDNOU BUDU ŠKOLÁKEM

- u zápisu, kdo a co mě ve škole čeká, svět školáků – písmena a číslice, co umím,
- jak se budu chovat u zápisu, co nakreslím, přednesu, zazpívám, paní učitelka, kamarádi – spolužáci, proč je škola důležitá, jméno, příjmení, bydliště, počítání, geometrické tvary, slabiky, poznám napsané své jméno, grafomotorické cviky – zleva, doprava, vodorovné a svislé čáry, vlnky, obloučky, správné držení tužky, pracovní listy s rozmanitou tematikou, vědomostní soutěže

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- prohlížení a „čtení“ knížek
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (čísllice, značky, symboly, obrazce)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- námětové hry a činnosti
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové ...)
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- cvičení organizačních dovedností
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
 - společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
 - aktivity zaměřené na získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
 - aktivity podporující sbližování dětí
 - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
 - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
 - receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
 - aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.)
 - práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
 - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
 - pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
 - výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými realitami o naší republice
 - činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
 - smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Konkretizované očekávané výstupy:

- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem – překládání, textilem, modelovací hmotou)
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary
- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrný, obezřetný, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- poznat některé hudební znaky
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. znát některé číslice, písmena, dopravní značky)
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech

- přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutí (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- dokončit pohádku, příběh (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- využívat tvůrčí i výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
- navrhnout další varianty (co by se stalo, kdyby)
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, u kterých se preference ruky uplatňuje
- vést stopu tužky při kresbě apod.
- Napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý – velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý – krátký, vysoký – nízký, stejný)
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztržít knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
 - orientovat se v číselné řadě 1-10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
 - řešit labyrinty (sledovat cestu)
 - rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
 - chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
 - nechat se získat pro záměrné učení vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
 - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat jak problém či situaci řešit
 - odlišit hru od systematické povinnosti
 - projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopedii
 - umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)

- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- obracet se na dospělého o pomoc a radu
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pamlsky, pomůcky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- pochopit funkci rodiny a jejich členů
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmičné či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý, ne vždy šťastný
- všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností, tradic
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, běžné proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání ročních i denních období a jejich příčinách, o některých planetách)
- mít poznatky o své zemi (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)

KOMPETENCE

Dítě předškolního věku by mohlo dosáhnout klíčových kompetencí v následující úrovni:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů
- pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných i matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může ovlivnit situaci

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými
- chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně
- nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Činnosti a občanské kompetence:

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- váží si práce i úsilí druhých
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami a co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se hájit a respektovat
- chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

LETNÍ DOVÁDĚNÍ

Charakteristika integrovaného bloku:

Léto nás šimrá svými paprsky pod nos a my si uvědomujeme, že začíná čas prázdnin a dovolených. Budeme se loučit s našimi kamarády – předškoláky, ale ještě před loučením si užijeme spousty legrace, když budeme slavit náš svátek – Mezinárodní den dětí. Musíme počítat i s tím, že v létě často bouří, ale my se bouřky nebojíme, lehce si s ní poradíme.

Prázdniny a dovolené jsou v plném proudu. Do školky chodí jen děti, které na prázdninách již byly nebo se na ně chystají. Musíme si zopakovat, jak se chovat v cizím a neznámém prostředí, jak máme být opatrní před cizími lidmi a také se poučíme, co vše se dá o prázdninách dělat. Budeme cestovat po celém světě, aniž bychom vykročili ze školky. Pomůckou nám totiž bude mapa, kterou se budeme učit poznávat. Ale závěrem si musíme připomenout, že „všude dobře, ale doma je to nejlepší“.

Průběžně se děti učí předcházet rizikovým jevům jako jsou šikana, nebezpečí při setkávání s neznámými lidmi, drogy, alkohol, psychické ublížení, ublížení na zdraví a společně hledají cestu ke správnému soužití lidí ve společnosti – přátelství, rasová tolerance, rovnost všech dětí, pomáhání mladším či postiženým kamarádům, toleranci atd...

Vzdělávací cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině, v mateřské škole apod...
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- ochrana osobního bezpečí a soukromí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- poznávání jiných kultur (dovolená v zahraničí)
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

Vzdělávací obsah:

Téma – LETNÍ DOVÁDĚNÍ

Podtémata:

DEN DĚTÍ

- svátek všech dětí, jak svátek oslavíme, co děláme v MŠ i doma, jací jsme
- děti ve všech světadílech, rovnost všech dětí, rasová tolerance, přátelství, slavíme divadlem, sportem, hrou, soutěží, pohádkou, jsme čistotní, sportujeme, cvičíme, hrajeme si, učíme se, povaha, máme hbitý jazýček, bystré oči, obratné tělo, pracovitě

ruce

PLANETA ZEMĚ

- Slunce a Země, oceány a moře, pevniny a světadíly, lesy, řeky, potoky, jezera, oceány, moře, pobřeží, voda jako živel, voda jako nositelka života
- pohyb Země, Měsíc, podmořský život, lodě a plavidla, lidé různých kultur, Evropa, Asie ..., chráněné oblasti, živočichové, hory, skály, živočichové, čistota vody, kapři, raci, štiky, přehrady, mosty, doprava, slaná a sladká voda, přístavy, rekreace, mraky a déšť, studny, vodovody

VE ŠKOLCE I O PRÁZDNINÁCH

- sporty, hry, změny počasí, opatrnost při bouři
- fotbal, florbal, míčové hry, hry na pískovišti, hry na průlezkách, bouřky, slunce, déšť, duha, mraky, liják, blesky, co vše může bouře natropit...
- cestička do školky, do školy, k povolání, cestička za přátelstvím, činnosti ve školce nebo ve škole, svět školáků, pomoc v nouzi, špatný – dobrý kamarád, dobré – špatné skutky, dovolená tuzemská, zahraniční – účel dovolených, města, vesnice, moře, stát, kontinent
- opatrnost v neznámém prostředí, opatrnost při sportu, opatrnost při stravování, kde v případě nouze hledat pomoc
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- záměrné pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- kooperativní činnosti ve skupinkách a ve dvojicích
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- příležitost a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitosti seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- přirozené a zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)

Konkretizované očekávané výstupy:

- pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- zvládnout překonat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, používat ubrousek
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- uplatňovat postřeh a rychlost
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- uvědomovat si, co je nebezpečné projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky

- postarat se o své osobní věci, o hračky, o pomůcky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno, příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke starším)
- přicházet s vlastními nápady (jak staví stavbu, skládá puzzle)
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí)
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- improvizovat a hledat náhradní řešení
- vyjadřovat fantazijní představy
- napodobit některá písmena, číslice
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvořky (např. použít nějaký symbol)
- objeovat význam ilustrací, soch, obrazů
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektrina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.))
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. den, noc, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí, nejtěžší, stejně těžký)
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout, vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- nebát se požádat o pomoc, o radu
- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- umět se přizpůsobit změnám
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)

- rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí, a že je to přirozené
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení, nepříjemný kontakt či komunikaci dokázat odmítnout
- respektovat rozdílné schopnosti
- pojmenovat povahové vlastnosti
- důvěřovat vlastním schopnostem, cítit sounáležitost s ostatními, nabídnout pomoc
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou), neovlivnitelné – (vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, co kde roste nebo se pěstuje, zvířata apod.)
- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- být citlivý k přírodě

KOMPETENCE

Dítě předškolního věku by mohlo dosáhnout klíčových kompetencí v následující úrovni:

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách
- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou – dokáže mezi nimi volit
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti
- postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje
- spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací
- hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady)
- při činnostech využívá dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit
- má vytvořený elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- obezřetně se chová při setkání s neznámými lidmi nebo v neznámém prostředí
- nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Činnosti a občanské kompetence:

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený k aktuálnímu dění
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami a co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se hájit a respektovat
- chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

EVALUACE

Cílem evaluace a hodnocení je zaměřit se na prokázání úrovně a kvality vzdělávání a vzdělávacího procesu. Cílem evaluace je též odhalení potřeb a požadavků, které je třeba zdokonalovat – pedagogická práce a činnosti školy.

CO HODNOTÍME	CÍL EVALUACE (předmět hodnocení)	NÁSTROJE (jakým způsobem)	TERMÍN KDY	KDO HODNOTÍ
ŠVP	Soulad třídního vzdělávacího programu se ŠVP a RVP pro předškolní vzdělávání	Analýza třídní a školní dokumentace	1x ročně	Učitelky
	Dostatečné naplňování cílů daných ročním plánem	Hodnotící zpráva	1x ročně	Ředitelka
INTEGROVANÉ BLOKY	Hodnocení vzhledem k naplňování cílů	Pozorování, rozbor	Průběžně	Učitelky
	Soulad s kompetencemi a vzdělávacími cíli	Soupis z TVP	Pololetně	Učitelky
TÉMATICKÉ CELKY	Vhodná volba témat vzhledem k individuálním a věkovým zvláštnostem dítěte	Analýza programů, projektů	1x ročně	Učitelky
PRŮBĚH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍHO PROCESU	Zaujmout dítě vhodnou motivací. Respekt individuality a potřeb dítěte.	Sebehodnocení	Průběžně Písemně 2x ročně	Učitelky
	Naplnění požadavků prožitkového učení.	Hospitace, pohospitační rozbor	1x měsíčně	Ředitelka

CO HODNOTÍME	CÍL EVALUACE (předmět hodnocení)	NÁSTROJE (jakým způsobem)	TERMÍN KDY	KDO HODNOTÍ
PODMÍNKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍHO PROCESU (věcné, životospráva, psychosociální, organizace, řízení MŠ, personální a pedagogické zajištění, informace, komunikace a spolupráce s rodinou a ostatními partnery)	Zhodnotit kvalitu podmínek pro vzdělávání	Dotazník Rozhovor Analýza	Dle potřeby Průběžně Porady	Rodiče Všichni
UČITELÉ	Posoudit úroveň metody, styly – jakým učitel vytváří podmínky pro indiv. skupinové a frontální činnosti	Sebehodnocení. Hospitace	2xročně Průběžně	Učitelky Ředitelka Zást. ředitelky
OSTATNÍ ZAMĚSTNANCI	Spolupráce s učitelkami Vhodné chování k dětem a jejich rodičům	Diskuze Pozorování	Průběžně dle situace Průběžně	Všichni Všichni
DĚTI	Naplňování kompetencí Vzájemná důvěra dítě – učitel dítě – ost. zaměstnanci	Konzultace uč. Konzultace s rodiči	Průběžně Průběžně	Učitelky Učitelky Rodiče
SPOTŘEBNÍ KOŠ	Dodržování norem	Rozbor	Průběžně	Vedoucí ŠJ
MŠ JAKO CELEK	Spolupráce s rodiči a ostatními partnery Prezentace školy	Rozhovory Anketa Internet, místní tisk	Průběžně 1xročně Měsíčně	Učitelky Rodiče Učitelka
VÝSLEDKY VZDĚLÁVACÍHO PROCESU (Dítě jeho tělo, Dítě psychika, Dítě a ten druhý, Dítě společnost, Dítě svět)	Rozvoj kultivace předškolního adítěte aProlínání oblastí předškolního avzdělávání aDosažení cílových kompetencí	Portfolia dětí Porady Záznamy integrovaných bloků Individuální plány Anketa pro rodiče Rozhovory s elementaristkami ZŠ	Průběžně Pololetně Průběžně dle situace.	Ředitelka Učitelky Děti Rodiče Učitelky MŠ a ZŠ

VYSVĚTLIVKY ZKRATEK:

- BOZP Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
- IB Integrované bloky
- IVP Individuální vzdělávací plán
- MAP Místní akční plán
- MAS Místní akční skupina
- MDDM Městský dům dětí a mládeže
- MŠ Mateřská škola
- MŠMT Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- ORP Obec s rozšířenou působností
- OŠD Odklad školní docházky
- PLPP Plán pedagogické podpory
- RP Rámcový program
- RVP Rámcový vzdělávací program
- ŠVP Školní vzdělávací program,
- TVP Třídní vzdělávací program
- ZŠ Základní škola
- ZUŠ Základní umělecká škola

VYSVĚTLIVKY MÉNĚ ZNÁMÝCH POJMŮ:

- **DYSBALANCE** – porucha hybného systému, nerovnováha
- **EDUKACE** – výchova, vzdělávání
- **ELEMENTÁRNÍ** – základní
- **ENVIRONMENTÁLNÍ** – týkající se životního prostředí
- **EVALUACE** – proces průběžného vyhodnocování procesu vzdělávání a jeho výsledků
- **FRONTÁLNÍ ČINNOST** – je způsob vyučování, v němž učitel pracuje hromadně se všemi žáky ve třídě jednou společnou formou, se stejným obsahem činnosti
- **INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN** – plán vzdělávání konkrétního dítěte, který je zpracován školou
- **INTEGROVANÉ BLOKY** – způsob uspořádání vzdělávacího obsahu ve školním vzdělávacím programu, integrované bloky propojují (integrují) vzdělávací obsahy z více různých vzdělávacích oblastí
- **KOGNITIVNÍ ČINNOSTI** – činnosti pro rozvíjení poznávacích procesů
- **KOMPETENCE** – soubor požadavků na vzdělávání zahrnující podstatné vědomosti, dovednosti a schopnosti univerzálně použitelné v běžných pracovních a životních situacích
- **KONKRETIZOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY** – orientační materiál, který konkretizuje, co by mělo dítě zpravidla zvládnout v době, kdy ukončuje předškolní vzdělávání
- **LOKOMOČNÍ** – týkající se pohybu
- **NELOKOMOČNÍ** – pohyby, které způsobují změnu polohy
- **NEVERBÁLNÍ (NONVERBÁLNÍ) KOMUNIKACE** – vyjadřování beze slov „řeč těla“
- **PIKTOGRAM** – grafický znak
- **PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY** – závazný dokument napomáhající zajištění podpůrných opatření u dítěte
- **PODPŮRNÁ OPATŘENÍ** – nezbytné úpravy organizace, obsahu, metod, forem, hodnocení a podmínek vzdělávání a školských služeb, které se člení do stupňů podle organizační

a finanční náročnosti, odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte

- **PRIMÁRNÍ PREVENCE** – zkoumá předpoklady, podmínky a příčiny jevů, jimž se má bránit, a hledá způsoby, jak jim předcházet
- **PROSOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ** – skutky a činy vykonané ve prospěch druhých
- **PROŽITKOVÉ UČENÍ** – učení dítěte vycházející z vlastní zkušenosti a prožitku
- **PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ** – vzdělávací proces realizovaný v mateřské škole a řízený učitelem mateřské školy
- **PSYCHOMOTORICKÉ HRY** – výchova pohybem, kde jde o spontánní prožívání radosti z pohybu
- **RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM** – dokument státní úrovně obecně platný pro určitou úroveň vzdělávání
- **RECEPTIVNÍ SLOVESNÉ HRY** – vnímání slova, hry se slovy
- **SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY** – souhrnné označení pro nezdravé, abnormální a obecně nežádoucí společenské jevy
- **ŠABLONY** – jsou tzv. projekty zjednodušeného vykazování, jsou jedním z možných zdrojů, prostřednictvím kterých mohou MŠ a ZŠ získat finanční prostředky na svoji činnost
- **ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM** – jedinečný dokument, podle něhož se uskutečňuje vzdělávání dětí v konkrétní mateřské škole
- **TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM** – nezávazný dokument, ve kterém učitel rozpracovává konkrétní vzdělávací nabídku popsanou v ŠVP
- **VERBÁLNÍ KOMUNIKACE** – vyjadřování pomocí slov